FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)
den 17 juni 1999 *

I mål T-82/96,

Associação dos Refinadores de Açúcar Portugueses (ARAP), sammanslutning bildad enligt portugisisk rätt, Lissabon,

Alcântara Refinarias — Açúcares SA, bolag bildat enligt portugisisk rätt, Santa Iria de Azóia (Portugal),

RAR Refinarias de Açúcar Reunidas SA, bolag bildat enligt portugisisk rätt, Porto (Portugal),

företrädda av advokaten Gerard van der Wal, Hoge Raad der Nederlanden, delgivningsadress: advokatbyrån Aloyse May, 31, Grand-rue, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Nicholas Khan, Anders Christian Jessen och James Flett, samtliga rättstjänsten, i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: engelska.

med stöd av

Republiken Portugal, företrädd av chefsrådgivaren Susana Brasil de Brito, premiärministerns rättsavdelning, och direktören Luís Inez Fernandes, rättstjänsten vid den allmänna avdelningen för gemenskapsfrågor, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: Portugals ambassad, 33, allée Scheffer, Luxemburg,

och

DAI — Sociedade de Desenvolvimento Agro-industrial SA, bolag bildat enligt portugisisk rätt, Monte da Barca (Portugal), företrätt av advokaterna Luís Sáragga Leal, Dulce Franco och Ricardo Oliveira, Lissabon, delgivningsadress: advokatbyrån Aloyse May, 31, Grand-rue, Luxemburg,

intervenienter,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 11 januari 1996 att inte invända mot att DAI — Sociedade de Desenvolvimento Agro-industrial SA beviljades statligt stöd N11/95 samt av kommissionens skrivelse av den 19 mars 1996 till sökandena,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden R.M. Moura Ramos samt domarna R. García-Valdecasas, V. Tiili, P. Lindh och P. Mengozzi,

justitiesekreterare: byrådirektören A. Mair,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 18 november 1998,

följande

Dom

Bakgrund och förfarande

Bakgrund till tvisten

1 Genom skrivelse av den 11 januari 1996 delgav kommissionen den portugisiska regeringen sitt beslut att inte, med stöd av artikel 92 i EG-fördraget (nu artikel 87 EG i ändrad lydelse) och artikel 93 i EG-fördraget (nu artikel 88 EG), invända mot bland annat det statliga stöd N11/95 som Portugal avsåg att bevilja DAI — Sociedade de Desenvolvimento Agro-industrial SA (nedan kallat DAI) för en planerad investering avseende anläggandet av ett sockerraffinaderi i Coruche, i Tejo- och Sorraiadalen (nedan kallat beslutet av den 11 januari 1996 eller det ifrågasatta beslutet).

2 Den planerade investeringen i fråga avsåg ursprungligen en anläggning för produktion av socker med en högsta kapacitet på 60 000 ton per år, vilket motsvarade den kvot av vitt socker som det portugisiska fastlandet tilldelades enligt artikel 26 i Akt om anslutningsvillkoren för Konungariket Spanien och Portugisiska republiken samt om anpassningarna av fördragen (nedan kallad anslutningsakten) och bilaga I kapitel XIV c till denna. Anslutningsakten ändrade rådets förordning (EEG) nr 1785/81 av den 30 juni 1981 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker (EGT L 177, s. 4, svensk specialutgåva, område 3, volym 13, s. 110, nedan kallad förordning nr 1785/81). Enligt anslutningsakten är den ifrågavarande kvoten avsedd för företag inom det

portugisiska fastlandsområdet som "skall starta sockertillverkning". Kvoten höjdes till 70 000 ton genom rådets förordning (EG) nr 1599/96 av den 30 juli 1996 om ändring av förordning nr 1785/81 (EGT L 206, s. 43).

3 Kommissionens granskning av det ovannämnda stödet till DAI förlöpte på följande sätt. De portugisiska myndigheterna hade ursprungligen anmält stödet för att få ett ekonomiskt bidrag från strukturfonderna. Denna begäran om gemenskapsstöd, som först framställdes som en begäran avseende Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), ändrades senare till en begäran avseende utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ), eftersom den skulle granskas enligt reglerna för jordbruksektorn i stället för enligt reglerna för industrisektorn.

4 Sockerrörsraffinaderierna Alcântara Refinarias — Açúcares SA och RAR Refinarias de Açúcar Reunidas SA, vilka var de enda sockerproducenterna på det portugisiska fastlandet, och sammanslutningen för dessa två raffinaderier, Associação dos Refinadores de Açúcar Portugueses (ARAP), klagade på det ovannämnda stödet till DAI.

5 Det var dessa klagomål som fick de portugisiska myndigheterna att även anmäla stödet enligt artikel 93.3 i fördraget.

6 Genom skrivelse av den 19 mars 1996 informerade kommissionen de tre klagandena om sitt beslut av den 11 januari 1996 att inte invända mot stödet på grundval av artikel 92 i fördraget.

Tillämpliga bestämmelser

7 Ovannämnda stöd omfattas av bestämmelserna om gemenskapens politik i fråga om statligt stöd och strukturfondernas verksamhet inom jordbrukssektorn. Enligt artikel 42 första stycket i EG-fördraget (nu artikel 36 första stycket EG) skall fördragets bestämmelser om statligt stöd tillämpas "på produktion av och handel med jordbruksprodukter endast i den mån rådet, med hänsyn till målsättningen i artikel 39 i EG-fördraget, beslutar detta".

8 I artikel 44 i förordning nr 1785/81 anges att "[s]åvida inte annat stadgas i denna förordning skall artiklarna 92—94 i fördraget gälla för tillverkning av och handel med de varor som räknas upp i artikel 1.1". Bland dessa varor återfinns betsocker och rörsocker respektive sockerbetor och sockerrör. Enligt artikel 45 i denna förordning skall "[v]id tillämpningen av denna förordning... vederbörlig hänsyn också tas till de mål som har fastställts i artiklarna 33 och 110 i fördraget".

9 Vad beträffar gemenskapens medfinansiering av vissa investeringar enligt reglerna för strukturfonderna, för att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen i enlighet med artikel 130a i EG-fördraget (nu artikel 158 EG i ändrad lydelse), ger rådets förordning (EEG) nr 2052/88 av den 24 juni 1988 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 185, s. 9, nedan kallad förordning nr 2052/88) strukturfonderna i uppdrag att främja utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som utvecklas långsammare (mål 1), att påskynda anpassningen av jordbruksstrukturerna (mål 5 a) och att främja landsbygdens utveckling (mål 5 b). Enligt bilagan till denna förordning skall hela Portugal anses vara en region som omfattas av mål 1. Rådets förordning (EEG) nr 4256/88 av den 19 december 1988 innehåller bestämmelser för tillämpningen av förordning (EEG) nr 2052/88 i fråga om EUGFJ:s utvecklingssektion (EGT L 374, s. 25; svensk specialutgåva, område 14, volym 2, s. 3), ändrad genom

rådets förordning (EEG) nr 2085/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, s. 44; svensk specialutgåva, område 3, volym 51, s. 102).

10 Med stöd av artikel 10 i ovannämnda förordning nr 4256/88 av den 19 december 1988 definierade rådet villkoren och formerna för EUGFJ:s utvecklingssektions medverkan i åtgärder för att förbättra villkoren för saluföring och bearbetning av jordbruksprodukter, i syfte att uppnå de mål som anges i förordning nr 2052/88, i sin förordning (EEG) nr 866/90 av den 29 mars 1990 om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (EGT L 91, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 32, s. 111), senast ändrad genom rådets förordning (EG) nr 951/97 av den 20 maj 1997 om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (EGT L 142, s. 22, nedan kallad förordning nr 866/90). I artikel 1.1 i förordning nr 866/90 föreskrivs att en gemensam åtgärd införs enligt mål 5 a i förordning nr 2052/88, vilken även skall medverka till att bland annat mål 1 och mål 5 b i artikel 1 i nämnda förordning uppnås.

11 Enligt artikel 2 i förordning nr 866/90 skall kommissionen fastställa urvalskriterier för investeringar som är berättigade till gemenskapsfinansiering. I artikel 8.1 i denna förordning anges att dessa urvalskriterier skall användas för att avgöra vilka investeringar som skall få stöd från fonden genom att fastställa prioriteringar och ange de investeringar som skall undantas från gemenskapsfinansiering. Enligt artikel 8.2 skall "[u]rvalskriterierna... utarbetas i enlighet med riktlinjerna för gemenskapspolitiken, särskilt den gemensamma jordbrukspolitiken".

12 Med stöd av artikel 8.3 i förordning nr 866/90 fattade kommissionen beslut 94/173/EG av den 22 mars 1994 om de urvalskriterier som skall fastställas för investeringar avsedda att förbättra villkoren för förädling och saluföring av jordbruks- och skogsbruksprodukter och om upphävande av beslut 90/342/EEG

av den 7 juni 1990 (EGT L 79, s. 29, svensk specialutgåva, område 3, volym 56, s. 130, nedan kallat beslut 94/173). Av ingressen till detta beslut framgår att "[u]rvalskriterierna avspeglar riktlinjerna för den gemensamma jordbrukspolitiken" (sjunde övervägandet) och att tillämpningen av dem "bör... ta hänsyn till välgrundande speciella behov hos viss lokal produktion" (femte övervägandet). I den bilaga till vilken det hänvisas i artikel 1 i beslutet undantas "[a]lla investeringar rörande socker... utom i de fall som kan medföra

— ...

— utnyttjande av den kvot som fastställs i Anslutningsakten för Portugal (för portugisiska fastlandet 60 000 ton socker)."

13 I artikel 16.5 i förordning nr 866/90 anges att "[i]nom tillämpningsområdet för denna förordning får medlemsstaterna vidta stödåtgärder för vilka villkor och regler för beviljande avviker från dem som fastställs i denna förordning, eller vars stödbelopp överstiger de tak som fastställs i denna förordning, under förutsättning att sådana åtgärder är förenliga med artiklarna 92—94 i EG-fördraget". När dessa bestämmelser i fördraget tillämpas på statliga stödåtgärder, använder kommissionen analogt bland annat de sektoriella begränsningar som gäller vid gemenskapens medfinansiering av sådana investeringar, enligt rambestämmelser av den 2 februari 1996 för det statliga stödet till investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (EGT C 29, s. 4). Enligt dessa rambestämmelser är allt statligt stöd i samband med investeringar enligt punkt 1.2 i bilagan till beslut 94/173 eller enligt punkt 2 i den bilagan uteslutet om de särskilda villkor som föreskrivs där inte är uppfyllda.

Stödet som granskades i beslutet av den 11 januari 1996

14 Stödet till DAI, som kommissionen granskade i beslutet av den 11 januari 1996, består av tre delar. Ett första stöd på 1 275 290 000 ESC består av skattebefrielser som beviljas enligt det allmänna statliga stödsystem som införts i Portugal genom lagdekret 95/90 av den 20 mars 1990 om ändring av "Estatuto dos Beneficios Fiscais" (föreskrifter om portugisiska skatteförmåner) och om införande av ett särskilt system för stora investeringsprojekt. Detta system innehåller särskilda skattebefrielser, begränsade till 10 år, för bolag som gör investeringar på mer än 10 miljarder ESC. Stödet får uppgå till högst 10 procent netto av investeringarna, förutom i undantagsfall då det kan uppgå till 20 procent netto av investeringarna.

15 Det system som infördes genom lagdekret 95/90 godkändes av kommissionen, med stöd av artikel 92 i fördraget, genom ett beslut av den 3 juli 1991 (SG (91) D/13312), vilket delgavs den portugisiska regeringen den 15 juli 1991, under förutsättning att stödet i varje enskilt fall var förenligt med "gemenskapsrättens regler och rambestämmelser för vissa industri-, jordbruks- och fiskesektorer" (nedan kallat beslutet av den 3 juli 1991 eller beslutet om godkännande). Enligt beslutet om godkännande skulle den portugisiska regeringen dessutom anmäla "alla projekt som får skattebefrielser på 10—20 procent (ESL) samt alla projekt som avser känsliga sektorer". Detta allmänna stödsystem var i kraft till och med den 31 december 1995. Genom ett beslut som delgavs den portugisiska regeringen den 30 maj 1996 godkände kommissionen att systemet förlängdes att gälla på samma villkor till och med år 1999, med den ändringen att det inte längre finns någon skyldighet att anmäla projekt som avser känsliga sektorer, eftersom denna skyldighet inte längre omnämns.

16 I beslutet av den 11 januari 1996 konstaterade kommissionen att DAI:s skattebefrielser inte översteg 10 procent av investeringen och att dess beslut om godkännande innebar att beviljandet av detta stöd omfattades av gemenskapens regler för jordbrukssektorn. Efter att ha angivit att granskningen av den del av projektet i fråga som rörde investeringarna hade gällt att kontrollera att gemenskapsbestämmelserna om statligt stöd inom jordbrukssektorn hade följts, konstaterade kommissionen att skattebefrielserna i fråga inte är undantagna

enligt beslut 94/173 om de urvalskriterier som skall fastställas för investeringar som kan komma i fråga för medfinansiering av EUGFJ:s utvecklingssektion.

17 Ett andra stöd på 380 000 000 ESC, till yrkesutbildning av personalen vid det nya raffinaderiet (minst 200 personer), anses vara förenligt med den gemensamma marknaden. I kommissionens beslut av den 11 januari 1996 anges att "enligt kommissionens praxis godtas sådana åtgärder för att förvärva nya kunskaper med upp till 100 procent av de kostnader som kan bli aktuella". I detta fall överstiger stödet inte 68 procent av dessa kostnader.

18 Slutligen förklarar kommissionen, i samma beslut, att det tredje nationella stödet i fråga, på 1 912 335 000 ESC (eller 15 procent av de investeringar som kan komma i fråga), vilket har beviljats som medfinansiering av investeringar som kan komma i fråga för ett gemenskapsstöd på 6 372 065 000 ESC (eller 49,97 procent av de investeringar som kan komma i fråga), enligt förordning nr 866/90 inte omfattas av tillämpningsområdet för artiklarna 92 och 93 i fördraget och att kommissionen skall granska stödet enligt nämnda förordning.

Förfarandet och parternas yrkanden

19 Sökandena väckte denna talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 29 maj 1996.

20 Genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 8 respektive den 18 november 1996 begärde Republiken Portugal och DAI att få intervenera i målet till stöd för svaranden. Ordföranden på femte avdelningen i utökad sammansättning biföll dessa ansökningar genom beslut av den 18 mars 1997. DAI och Republiken Portugal ingav sina interventionsinlagor den 19 respektive

den 24 juni 1997. Kommissionen och sökandena ingav skriftliga yttranden över dessa interventionsinlagor den 30 september respektive den 1 december 1997.

21 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten att inleda det muntliga förfarandet utan att vidta föregående åtgärder för bevisupptagning. Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens muntliga frågor vid förhandling den 18 november 1998.

22 Sökandena har yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa att talan kan upptas till sakprövning,

— ogiltigförklara besluten av den 11 januari 1996 och den 19 mars 1996, samt

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

23 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa yrkandet om ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 19 mars 1996 och yrkandet om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av

den 11 januari 1996, i den mån detta avser det stöd som har beviljats i form av skattebefrielser, och ogilla talan i övrigt,

— i andra hand, ogilla talan i dess helhet, samt

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

24 Republiken Portugal, som har intervenerat till stöd för kommissionen, har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan,

— i andra hand, ogilla talan.

25 DAI, som har intervenerat till stöd för kommissionen, har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan i den del denna avser ogiltigförklaring av kommissionens skrivelse av den 19 mars 1996 och av beslutet av den 11 januari 1996, i den mån detta avser det stöd som har beviljats i form av skattebefrielser,

— ogilla talan i övrigt, samt

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Yrkandet om ogiltigförklaring av beslutet av den 19 mars 1996

Upptagande till sakprövning

1. *Parternas argumentation*

26 Med stöd av Republiken Portugal och DAI har kommissionen gjort gällande att yrkandet om ogiltigförklaring av dess skrivelse av den 19 mars 1996 skall avvisas. I skrivelsen informerades sökandena endast om kommissionens beslut av den 11 januari 1996 att inte invända mot stödet till DAI med stöd av artiklarna 92 och 93 i fördraget.

27 Sökandena anser däremot att talan kan upptas till sakprövning i sin helhet. Skrivelsen av den 19 mars 1996 innehöll inte endast information till sökandena utan utgjorde ett slutgiltigt avslag på deras klagomål samt på deras uttryckliga begäran att kommissionen skulle inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget (se e contrario förstainstansrättens dom av den 22 oktober 1996 i mål T-154/94, CSF och CSME mot kommissionen, REG 1996, s. II-1377, punkterna 49 och 50). Skrivelsen hade slutgiltiga rättsverkningar för dem och hade därför karaktären av ett beslut (domstolens dom av den 15 december 1988 i de förenade målen 166/86 och 220/86, Irish Cement mot kommissionen, REG 1988, s. 6473, punkt 11).

2. *Förstainstansrättens bedömning*

28 De beslut som kommissionen fattar inom området för statligt stöd är riktade till de berörda medlemsstaterna. Detta är fallet även då besluten rör statliga åtgärder som i klagomål uppges vara statliga stöd som strider mot fördraget och då det av besluten följer att kommissionen inte avser att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget därför att den anser att de anmälda åtgärderna inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 92 i fördraget eller därför att de är förenliga med den gemensamma marknaden. Om kommissionen fattar ett sådant beslut och i enlighet med god förvaltningssed underrättar klagandena därom, är det beslutet som är riktat till medlemsstaten som i förekommande fall kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring från klagandens sida, inte skrivelsen till honom med information om beslutet (domstolens dom av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, REG 1998, s. I-1719, punkt 45).

29 I detta fall informerade kommissionen i sin skrivelse av den 19 mars 1996 endast sökandena, vilka hade klagat på stödåtgärderna i fråga, om sitt beslut av den 11 januari 1996, vilket delgavs den portugisiska regeringen samma dag, att inte invända mot detta stöd på grundval av artiklarna 92 och 93 i fördraget.

30 Denna rent informativa skrivelse har inte karaktären av ett beslut och är därför inte en rättsakt mot vilken talan kan väckas enligt artikel 173 i EG-fördraget (nu artikel 230 EG i ändrad lydelse). I detta fall är sökandenas rättigheter skyddade genom deras möjlighet, vilken de för övrigt har utnyttjat i detta mål, att väcka talan om ogiltigförklaring av beslutet av den 11 januari 1996 som är riktat till den berörda medlemsstaten.

31 Under dessa omständigheter skall yrkandet om ogiltigförklaring av skrivelsen av den 19 mars 1996 avvisas.

Yrkandet om ogiltigförklaring av beslutet av den 11 januari 1996

Upptagande till sakprövning

1. *Parternas argumentation*

32 Med stöd av den portugisiska regeringen och DAI har kommissionen yrkat att yrkandet om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet skall avvisas i vissa delar, i den mån detta avser det stöd som har beviljats i form av skattebefrielser, eftersom sökandena inte har något berättigat intresse av att få saken prövad. Kommissionen har påpekat att den i detta beslut endast hade rätt att kontrollera att skattebefrielserna i fråga var förenliga med dess beslut om att ge tillstånd till det allmänna stödsystem som infördes genom lagdekret 95/90. Sökandena har inte bestritt att skattebefrielserna är förenliga med detta system och de har därför inte något berättigat intresse av att få det ifrågasatta beslutet ogiltigförklarat. Även för det fall att beslutet ogiltigförklarades, skulle dessa skattebefrielser, som har beviljats med stöd av ett allmänt stödsystem som godkänts genom beslutet av den 3 juli 1991, utgöra ett redan existerande stöd som de portugisiska myndigheterna fortfarande skulle ha rätt att bevilja. Om sökandena härvid gör gällande, såsom de har gjort i detta fall, att beslutet om godkännande är rättsstridigt, gör de sig skyldiga till rättegångsmissbruk.

33 Den portugisiska regeringen har dessutom bestritt att det ifrågasatta beslutet direkt och personligen berör sökandena, på sätt som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget, eftersom de tre delarna av stödet i fråga inte påverkar deras ställning på den portugisiska sockermarknaden.

34 Sökandena anser dock att det ifrågasatta beslutet direkt och personligen berör Alcântara Refinarias — Açúcares SA och RAR Refinarias de Açúcar Reunidas SA, eftersom de berörs av detta beslut i sin egenskap av konkurrenter till DAI,

och har klagat på det stöd som detta bolag har beviljats. Detsamma gäller för ARAP, som företräder den portugisiska rörsockerindustrins intressen och som också har klagat hos kommissionen.

2. *Förstainstansrättens bedömning*

35 Enligt den första grunden för avvisning har sökandena inte något berättigat intresse av att få det ifrågasatta beslutet ogiltigförklarat, eftersom skattebefrielserna i fråga utgör existerande stöd och därför kommer att bibehållas, även om beslutet ogiltigförklaras. Denna grund kan inte godtas.

36 Den omständigheten att ett enskilt stöd som omfattas av ett allmänt stödsystem, vilket i vederbörlig ordning har godkänts av kommissionen, anses vara ett redan existerande stöd, vars utbetalning redan har godkänts, innebär inte att sökandena inte skulle ha något berättigat intresse av att få saken prövad i detta fall. De har nämligen ett berättigat intresse av att få det ifrågasatta beslutet ogiltigförklarat på grund av att kommissionen inte invänder mot de skattebefrielser som DAI har beviljats, just med motiveringen att det kan tänkas att stödet inte omfattas av beslutet om godkännande — enligt vilket det för beviljande av enskilt stöd krävs att bland annat regler och rambestämmelser för den berörda jordbrukssektorn följs — då det inte är förenligt med reglerna för den gemensamma jordbrukspolitiken. Om förstainstansrätten i förekommande fall skulle ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet av detta skäl, skulle kommissionen i princip vara tvungen att kräva tillbaka allt stöd av detta slag som DAI redan har beviljats. Likaledes skulle svarandeinstitutionen, om förstainstansrätten skulle bedöma att beslutet om godkännande är rättsstridigt, vara tvungen att anse de skattebefrielser som beviljats DAI som ett nytt stöd och att omedelbart göra en bedömning av om det är förenligt med fördraget (se domstolens dom av den 5 oktober 1994 i mål C-47/91, Italien mot kommissionen, REG 1994, s. I-4635, punkt 26; svensk specialutgåva, volym 16). Frågan om huruvida kommissionens invändning om att beslutet om godkännande är rättsstridigt kan upptas till prövning skall inte avgöras i detta skede. Denna fråga hänger samman med bedömningen av om förevarande yrkande om ogiltigförklaring är välgrundat och skall prövas i samband med den bedömningen.

37 Sökandena har således ett visst berättigat intresse av att få det ifrågasatta beslutet ogiltigförklarat i den mån detta avser skattebefrielserna.

38 Som andra grund för avvisning har den portugisiska regeringen gjort gällande att sökandena inte berörs direkt och personligen, på sätt som avses i artikel 173 fjärde stycket i fördraget. Denna grund har i och för sig inte åberopats av svaranden, men eftersom förutsättningarna för att uppta en talan till sakprövning utgör tvingande rätt, skall förstainstansrätten pröva dem ex officio (förstainstansrättens dom av den 19 maj 1994 i mål T-465/93, Consorzio Gruppo di Azione Locale "Murgia Messapica" mot kommissionen, REG 1994, s. II-361, punkt 24).

39 Enligt fast rättspraxis (se bland annat domstolens dom av den 15 maj 1993 i mål C-198/91, Cook mot kommissionen, REG 1993, s. I-2487, punkterna 20—24, svensk specialutgåva, volym 14, och domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkterna 47 och 48) är det ostridigt att konkurrerande företag har rätt att väcka talan mot beslut där kommissionen, efter en första granskning enligt artikel 93.3 i fördraget, konstaterar att ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden. Eftersom kommissionen enligt fördraget endast är skyldig att ge berörda parter tillfälle att yttra sig under det skede av granskningen som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget, kan de berörda parterna endast göra gällande detta processrättsliga skydd, när kommissionen beslutar att inte inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget, om de har möjlighet att bestrida detta beslut vid förstainstansrätten.

40 I förevarande fall hade kommissionen godkänt det allmänna systemet med skattebefrielser utan att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget. Vidare, och under alla omständigheter, var det endast till följd av det ifrågasatta beslutet som sökandena kunde bedöma i vilken utsträckning de berördes. Sökandena kan således endast göra gällande det processrättsliga skydd som de

enligt artikel 93.2 i fördraget har i egenskap av utomstående, om de har möjlighet att bestrida detta beslut vid förstainstansrätten.

41 Kommissionens invändning om rättegångshinder skall således ogillas.

Prövning i sak

42 Sökandena har mot det ifrågasatta beslutet åberopat olika grunder avseende de tre delarna av stödet.

A — *Skattebefrielserna*

43 Till stöd för sitt yrkande om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet, på grund av att det inte innehåller några invändningar mot det stöd som har beviljats i form av skattebefrielser, har sökandena anfört tre grunder. För det första har de med stöd av artikel 184 i EG-fördraget (nu artikel 241 EG) gjort gällande att beslutet av den 3 juli 1991 är rättsstridigt. För det andra utgör dessa skattebefrielser under alla omständigheter ett nytt stöd som den portugisiska regeringen borde ha

anmält enligt artikel 93.3 i fördraget. För det tredje strider detta stöd mot den gemensamma jordbrukspolitiken.

Den första grunden: Beslutet av den 3 juli 1991 är rättsstridigt

Upptagande till sakprövning av invändningen om rättsstridighet

— Parternas argumentation

44 Med stöd av den portugisiska regeringen och DAI har kommissionen gjort gällande att sökandenas invändning om att beslutet av den 3 juli 1991 är rättsstridigt skall avvisas. Detta beslut utgör inte den rättsliga grunden för det ifrågasatta beslutet, utan för de nationella tillämpningsföreskrifter som antagits för beviljande av skattebefrielserna i fråga. Sökandena borde ha väckt talan mot dessa föreskrifter vid nationell domstol och åberopat artikel 184 i fördraget för att förhindra tillämpningen av beslutet av den 3 juli 1991.

45 Sökandena har uppgivit att deras invändning om att beslutet om godkännande, som ligger till grund för det ifrågasatta beslutet, inte skall tillämpas kan tas upp till prövning enligt artikel 184 i fördraget.

— Förstainstansrättens bedömning

46 Enligt fast rättspraxis är en invändning om rättsstridighet enligt artikel 184 i fördraget "ett uttryck för en allmän princip, enligt vilken den part som vill få ett beslut ogiltigförklarat som berör honom direkt och personligen har rätt att bestrida giltigheten av tidigare institutionella rättsakter, vilka utgör den rättsliga grunden för ett ifrågasatt beslut, om han inte hade rätt att med stöd av artikel 173 i fördraget direkt väcka talan mot dessa rättsakter, vars följder han drabbas av utan att ha haft någon möjlighet att få dem ogiltigförklarade" (domstolens dom av den 6 mars 1979 i mål 92/78, Simmenthal mot kommissionen, REG 1979, s. 777, punkt 39).

47 Denna allmänna princip som domstolen har fastställt är även tillämplig när ett enskilt beslut direkt grundas på en allmängiltig rättsakt som taleberättigade fysiska eller juridiska personer kan väcka talan om ogiltigförklaring av, i synnerhet då det endast är genom det enskilda beslutet som de säkert vet i vilken utsträckning deras egna intressen berörs (se bland annat domstolens dom av den 18 mars 1975 i de förenade målen 44/74, 46/74 och 49/74, Acton m.fl. mot kommissionen, REG 1975, s. 383, punkt 7, och av den 6 juli 1988 i mål 164/87, Simonella mot kommissionen, REG 1988, s. 3807, punkt 16, samt förstainstansrättens dom av den 16 september 1993 i mål T-60/92, Noonan mot kommissionen, REG 1993, s. II-911, punkt 23).

48 I motsats till vad kommissionen har gjort gällande finns det i detta fall ett direkt rättsligt samband mellan beslutet av den 3 juli 1991 och det ifrågasatta beslutet, eftersom det sistnämnda beslutet i fråga om skattebefrielserna grundas på beslutet om godkännande av det allmänna systemet med skattebefrielser av den 3 juli 1991. Kommissionen kan nämligen enbart kontrollera att enskilt stöd, som redan anses existera, uppfyller de villkor som den har fastställt i beslutet om godkännande av det allmänna systemet (domen i det ovannämnda målet Italien

mot kommissionen, punkt 24, och domstolens dom av den 15 maj 1997 i mål C-278/95 P, Siemens mot kommissionen, REG 1997, s. I-2507, punkt 31).

49 Under dessa omständigheter — och oberoende av huruvida sökandena hade haft rätt att väcka talan mot beslutet av den 3 juli 1991 — skulle sökandena i alla händelser inte ha något verksamt rättsligt skydd om de inte i en talan mot kommissionens beslut angående ett enskilt stöd kunde invända att beslutet om godkännande är oriktigt, då det enskilda beslutet är det enda sättet för dem att säkert avgöra i vilken utsträckning deras intressen berörs.

50 Härav följer att den invändning om rättegångshinder, som framförts mot grunden att beslutet om godkännande är oriktigt, i alla händelser skall ogillas.

Huruvida invändningen om rättsstridighet är välgrundad

51 Sökandenas första grund att beslutet av den 3 juli 1991 är rättsstridigt består av tre delar. För det första menar sökandena att kommissionen inte beaktade de sektoriella följderna av detta allmänna stödsystem när den fattade beslutet om godkännande, vilket inte var förenligt med gemenskapens jordbrukspolitik. För det andra menar de att förfarandet som ledde fram till beslutet om godkännande var slutet, eftersom kommissionen inte inledde ett förfarande enligt artikel 93.2 i

fördraget. För det tredje menar de att det förekom formella oegentligheter under förfarandet.

a) Påståendet att det allmänna stödsystemets sektoriella följder inte har kontrollerats

Parternas argumentation

52 Sökandena har uppgivit att undantagen i artikel 92.3 a och c i fördraget skall tolkas restriktivt. I synnerhet som kommissionen, när den godkänner allmänna stödsystem inom sådana "känsliga" sektorer som jordbrukssektorn eller sektorer som kännetecknas av överproduktion, skall ålägga de berörda medlemsstaterna lämpliga villkor som gör det möjligt att vid tillämpningen i varje enskilt fall av dessa system särskilt kontrollera att de sektoriella följderna av det planerade stödet inte strider mot det gemensamma intresset (domstolens dom av den 14 januari 1997 i mål C-169/95, Spanien mot kommissionen, REG 1997, s. I-135, punkt 20). Detta betyder att ett allmänt nationellt stödsystem inte kan godkännas utan det uttryckliga förbehållet att dess tillämpning på jordbrukssektorn alltid skall anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 93.3 i fördraget.

53 I förevarande fall är beslutet av den 3 juli 1991 inte förenligt med den gemensamma jordbrukspolitiken, eftersom det inte innehåller någon skyldighet att anmäla de enskilda stöden, trots att gemenskapssystemet för sockermarknaden enligt sökandena inte tillåter stöd åt portugisiska betsockerproducenter.

Villkoret i detta beslut om godkännande, att gemenskapsreglerna skall följas, är i detta avseende alltför obestämt.

54 Kommissionen har anfört att den i beslutet om godkännande fastställde den typ av villkor som sökandena kräver för att gardera sig mot de sektoriella följderna av det allmänna stödsystemet, men att den inte behövde ange samtliga villkor i själva beslutet, eftersom dessa detaljerat återges i gemenskapsreglerna för jordbrukssektorn. Enligt beslutet om godkännande var nämligen tillämpningen av det ifrågavarande allmänna stödsystemet beroende av att dessa regler följdes, vilket uttryckligen påpekades i det ifrågasatta beslutet.

Förstainstansrättens bedömning

55 I detta fall har sökandena inte visat att villkoren i beslutet om godkännande inte säkerställde att reglerna för sockersektorn följdes. Kommissionen har i detta beslut uttryckligen gjort beviljandet av enskilda skattebefrielser beroende av att gemenskapsreglerna för bland annat jordbrukssektorerna följs. Sökandena har i detta hänseende inte anfört några konkreta omständigheter som gör det möjligt att anta att detta villkor inte är tillräckligt för att från det tillåtna allmänna systemet utesluta stöd som inte är förenligt med den gemensamma jordbrukspolitiken. Vidare har de inte åberopat någon regel för den gemensamma organisationen av marknaden för socker som skulle ha krävt att det, när det allmänna stödsystemet i fråga godkändes, föreskrevs en skyldighet att anmäla enskilda stöd som beviljas inom sockersektorn.

56 Stöd som beviljas inom sockersektorn i enlighet med det ifrågavarande allmänna systemet med skattebefrielser undgår likväl inte kommissionens kontroll. Även om det är riktigt att det i första hand är den berörda medlemsstaten som skall se till att gemenskapsreglerna följs när den avser att bevilja en skattebefrielse med stöd av ett allmänt stödsystem som kommissionen har godkänt, kan denna

institution likväl när som helst kontrollera att ett sådant enskilt stöd är förenligt med beslutet om godkännande och i synnerhet med reglerna för den berörda jordbrukssektorn. För att uppnå en korrekt tillämpning av de grundläggande bestämmelserna om statligt stöd i fördraget skall kommissionen särskilt göra en sådan kontroll när den, såsom i detta fall, handlägger ett klagomål angående ett sådant stöd (se analogt förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i mål T-95/96, Gestevision Telecinco mot kommissionen, REG 1998, s. II-3407, punkt 53).

57 Av samtliga dessa skäl kan den första delen av den första grunden, om att det allmänna stödsystemets sektoriella följder inte skulle ha kontrollerats, inte godtas.

b) Påståendet att förfarandet för godkännande av det allmänna stödsystemet var slutet

Parternas argumentation

58 Sökandena har kritiserat kommissionen för att den först i efterhand offentliggjorde anmälan av lagdekret 95/50 och beslutet om godkännande. De berättigade intressen som utomstående kan ha inom en så känslig sektor som den för socker har således inte beaktats, eftersom kommissionen godkände det allmänna stödsystemet med stöd av artikel 93.3 i fördraget, utan att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget, vilken är den enda bestämmelse där det föreskrivs att berörda parter skall ha rätt att yttra sig och att det skall göras en marknadsanalys för att bedöma vilka verkningar som det planerade stödet kan komma att få.

59 Kommissionen har förkastat detta argument av det skälet att skyldigheten att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget beror på hur svårt det är att

bedöma om stödsystemet är förenligt med den gemensamma marknaden och inte, såsom sökandena har hävdat, på den berörda verksamhetssektorns betydelse.

60 DAI har anslutit sig till denna argumentation. Bolaget har tillagt att det inte finns någon regel som skyddar utomståendes rättigheter genom att ange när kommissionen skall offentliggöra en anmälan av ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 93.3 i fördraget.

Förstainstansrättens bedömning

61 Det förhållandet att den berörda medlemsstatens anmälan och kommissionens granskning av ett stöd enligt artikel 93.3 i fördraget inte har offentliggjorts, i förening med denna institutions beslut att inte inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget, som låter utomstående delta, kan inte anses innebära att systemet för granskning av statligt stöd enligt artiklarna 92 och 93 i fördraget är slutet. Det är riktigt att en summarisk granskning av ett statligt stöd under det första skedet av förfarandet, på grundval av artikel 93.3 i fördraget, inte gör det möjligt för kommissionen att beakta utomståendes intressen. Denna lösning ger dock ett tillräckligt skydd och är därför fullständigt berättigad med hänsyn till kraven på en skyndsam handläggning när den åtgärd som har anmälts av den berörda medlemsstaten eller som har påtalats i ett klagomål från en utomstående uppenbarligen inte utgör statligt stöd eller utgör ett statligt stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden. De utomståendes rättigheter skyddas nämligen genom att de i förekommande fall kan väcka talan mot kommissionens beslut att inte inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget (domstolens dom i det ovannämnda målet Cook mot kommissionen, punkterna 22—24, och av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen, REG 1993, s. I-3203, punkterna 16—18; svensk specialutgåva, volym 14).

62 I förevarande fall är i alla händelser sökandenas berättigade förväntningar skyddade genom bland annat den rätt de har, och som de har utnyttjat inom

ramen för denna talan mot kommissionens beslut av den 11 januari 1996, att med stöd av artikel 184 i fördraget göra gällande att beslutet om godkännande inte skall tillämpas på de skattebefrielser som DAI har beviljats (se ovan punkterna 43—50).

63 Under dessa omständigheter är anmärkningen att utomståendes rättigheter skulle ha åsidosatts under förfarandet som ledde fram till beslutet av den 3 juli 1991 helt obefogad. Den andra delen av den första grunden, om att detta förfarande skulle ha varit slutet, kan således inte godtas.

c) Påståendet om att det förekom oegentligheter under det interna förfarande som ledde fram till beslutet av den 3 juli 1991

Parternas argumentation

64 Sökandena har ifrågasatt att förfarandet som ledde fram till beslutet av den 3 juli 1991 var förenligt med kommissionens interna arbetsordning. För att kontrollera att det verkligen var den officiella portugisiska versionen av det nämnda beslutet som lades fram vid kommissionsledamöternas kollegium för beslutsfattande och bestyrkande, borde man ha jämfört texten i dokument SEK (91) 1266, vilket omnämns i protokollet från kommissionens möte den 3 juli 1991, med den ovannämnda skrivelsen av den 15 juli 1991 till den portugisiska regeringen.

65 Enligt kommissionen framgår det av protokollet från dess möte den 3 juli 1991 att beslutet om godkännande fattades av kommissionsledamöternas kollegium

och i vederbörlig ordning bestyrktes av ordföranden och generalsekreteraren, i enlighet med kommissionens interna arbetsordning.

Förstainstansrättens bedömning

66 Sökandena har inte anfört några väsentliga omständigheter som kan föranleda allvarliga tvivel om att förfarandet som ledde fram till beslutet om godkännande var rättsenligt. Tvärtom framgår det av protokollet från kommissionens möte den 3 juli 1991, vilket kommissionen har ingivit, att beslutet om godkännande verkligen fattades av kommissionsledamöternas kollegium och bestyrktes av ordföranden och generalsekreteraren.

67 Mot denna bakgrund, och med hänsyn till presumtionen att gemenskapsrättsakter är giltiga och till att sökandena inte har framfört några uppgifter som tyder på att det förekom oegentligheter under förfarandet som ledde fram till beslutet om godkännande, skall den tredje delen av den första grunden underkännas. Det saknas härvid anledning att jämföra handlingarna såsom sökandena begärt (se förstainstansrättens dom av den 10 mars 1992 i mål T-9/89, Hüls mot kommissionen, REG 1992, s. II-499, punkt 384, och av den 11 mars 1999 i mål T-156/94, Siderúrgica Aristrain Madrid mot kommissionen, s. II-645, punkt 217).

68 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den första grunden.

Den andra grunden: Den påstådda skyldigheten att anmäla de enskilda stöd som DAI har beviljats har åsidosatts

Parternas argumentation

69 Sökandena har kritiserat kommissionen för att den i detta fall inte bedömde de skattebefrielser som Dai beviljades enligt artiklarna 92 och 93 i fördraget. I domen i det ovannämnda målet Italien mot kommissionen fastslog domstolen inte att de konkreta åtgärderna för att tillämpa ett allmänt stödsystem inte behövde anmälas till kommissionen och att det inte var nödvändigt att granska dem enskilt när det allmänna systemet har godkänts. Detta undantag från anmälningsskyldigheten gäller enbart när "de faktorer som kommissionen skall beakta vid bedömningen av [genomförandeåtgärderna är] desamma som de som beaktades vid granskningen av det allmänna stödprogrammet" (punkt 21 i domen). Medlemsstaterna är således skyldiga att anmäla planerat stöd enligt ett sådant allmänt stödsystem, om stödet inte endast följer av tillämpningen av detta system eller kan förutses på grundval av detta system och såvitt stödet skall bedömas i förhållande till andra omständigheter än det allmänna systemet, i synnerhet när stödet kan förvärra brister som redan finns på marknaden, såsom överproduktion. I detta fall ger inte tillståndet till lagdekret 95/90 Portugal rätt att tillämpa detta inom sockersektorn, där stödet påverkar den bräckliga balans som man försöker uppnå genom den gemensamma jordbrukspolitiken.

70 Kommissionen har bestritt denna tolkning av domen i det ovannämnda målet Italien mot kommissionen. Den menar att sökandenas distinktion leder till stor rättsosäkerhet.

71 Intervenienterna har anslutit sig till denna argumentation. DAI har även framhållit att sökandenas uppfattning strider mot logiken i kommissionens tillstånd till allmänna stödsystem. Syftet med ett sådant tillstånd är att förena en sammanhållen kontroll av statliga stöd — vilka inte får överskrida de gränser som fastställs i det allmänna systemet eller strida mot specifika gemenskaps-

rättsliga regler — med behovet av att befria kommissionen från en del av de administrativa kostnaderna, samtidigt som företagen erbjuds önskvärd rättssäkerhet.

Förstainstansrättens bedömning

72 I domen i det ovannämnda målet Italien mot kommissionen fastslog domstolen att när ett allmänt stödsystem har godkänts behöver inte kommissionen underrättas om de enskilda genomförandeåtgärderna, såvida den inte har gjort förbehåll för detta i beslutet om godkännande. Om varje enskilt stöd granskades direkt i förhållande till artikel 92 i fördraget, skulle kommissionen nämligen ha möjlighet att ändra beslutet om godkännande, vilket strider mot principerna om berättigade förväntningar och om rättssäkerhet.

73 Den distinktion som sökandena har föreslagit är inte förenlig med ovannämnda principer. Principiellt kan det nämligen inte anses att ett enskilt stöd som beviljas enligt ett allmänt stödsystem är resultatet av en oförutsedd tillämpning av detta system. Det skulle strida mot principerna om skydd för berättigade förväntningar och om rättssäkerhet om det krävdes en anmälan av de enskilda stöden för att kommissionen skulle ompröva dem i förhållande till artikel 92 i fördraget, på grundval av omständigheter som kommissionen redan har haft möjlighet att beakta när den godkände det allmänna systemet. Om situationen har förändrats efter det att kommissionen har givit tillstånd till det allmänna stödsystemet i fråga, skall kommissionen dessutom beakta detta, samtidigt som den beaktar principen om rättssäkerhet, vid den fortlöpande granskningen av existerande stödsystem, i enlighet med artikel 93.1 fördraget (se exempelvis domstolens dom av den 9 augusti 1994 i mål C-44/93, Namur-Les assurances du crédit, REG 1994, s. I-3829, punkt 34). Vad beträffar de omständigheter som sökandena har åberopat, och som avser den särskilda situationen inom vissa jordbruksektorer som exempelvis kännetecknas av överproduktion, skall det erinras om att kommissionens tillstånd till ett allmänt stödsystem inte innebär att de enskilda

stödåtgärder som beslutas enligt detta system undantas från tillämpningen av de särskilda reglerna för den berörda sektorn. Såsom redan har fastslagits (se ovan punkterna 55 och 56) är i detta fall iakttagandet av dessa regler inte beroende av att de planerade enskilda åtgärderna först har anmälts.

74 Om kommissionen i detta fall, vid granskningen av det allmänna stödsystem som infördes genom lagdekret 95/90, hade bedömt att beviljandet av detta stöd inom vissa bestämda sektorer krävde en granskning direkt i förhållande till artikel 92 i fördraget, skulle den i beslutet om godkännande ha kunnat föreskriva, och borde den ha föreskrivit, att de enskilda stöd som beviljades inom denna sektor skulle anmälas. Beslutet av den 3 juli 1991 innehåller emellertid inte någon skyldighet att anmäla de enskilda stöd som beviljas inom sockersektorn. Det föreskrivs enbart två villkor för de ifrågavarande skattebefrielserna: de skattebefrielser som beviljas får inte överstiga 10 procent av investeringarna och de skall vara förenliga med gällande gemenskapsrätt inom den berörda jordbrukssektorn. Detta betyder att kommissionen, såsom den konstaterade i det ifrågasatta beslutet, inte hade rätt att granska de skattebefrielser som DAI beviljades direkt i förhållande till artikel 92 i fördraget, såvida de uppfyllde dessa två villkor.

75 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den andra grunden.

Den tredje grunden: Skattebefrielserna i fråga är oförenliga med den gemensamma jordbrukspolitiken

Parternas argumentation

76 Enligt sökandena har genomförandet av jordbrukspolitiken företräde framför tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i fördraget och artikel 94 i EG-fördraget

(nu artikel 89 EG) och framför åtgärder genom strukturfonderna. Domstolen fastslog att den gemensamma jordbrukspolitikens målsättningar har detta företräde framför bland annat fördragets regler om statligt stöd i dom av den 15 oktober 1996 i mål C-311/94, IJssel-Vliet Combinatie (REG 1996, s. I-5023, punkterna 31—33).

77 I detta fall skulle allt stöd till anläggandet av ett betsockerraffinaderi strida mot den gemensamma jordbrukspolitikens målsättningar inom sockersektorn. Några undantag enligt artikel 92.3 i fördraget skulle således inte vara aktuella.

78 Det förhållandet att det portugisiska fastlandet tilldelades en sockerkvot genom anslutningsakten innebär inte att det är befogat att bidra till anläggandet av ett betsockerraffinaderi i detta land med statligt stöd och/eller gemenskapens medfinansiering. Sökandena har med stöd av artikel 184 i fördraget gjort gällande att beslut 94/173 är rättsstridigt, eftersom det inte utesluter att sådant bidrag kan ges och att det inte kan åberopas som giltig rättslig grund för det ifrågasatta beslutet. Det finns ingen gemenskapsrättslig princip eller regel som berättigar beslut 94/173 när det däri föreskrivs att investeringar i produktion eller raffinering av betsocker på det portugisiska fastlandet, i avsikt att utnyttja den kvot på 60 000 ton vitsocker som tilldelades genom anslutningsakten, kan få medfinansiering av gemenskapen.

79 Ett sådant bidrag skulle få negativa följder för systemet med sockermarknaderna och för utomstående, sockerbetsproducenter i övriga medlemsstater och portugisiska rörsockerraffinaderier. Produktion av betsocker i Portugal skulle skapa ett överskott på 83 000 ton i förhållande till konsumtionen i detta land vilket, i motsats till vad kommissionen har gjort gällande, inte har ett underskott på socker. Produktionen skulle således avsevärt belasta EUGFJ:s ekonomi, eftersom den skulle medföra interventionsköp på 60 000 ton betsocker och exportbidrag för rörsocker från länder i Afrika, Karibien och Stilla havet, vilket sökandeföretagen raffinerar och säljer på världsmarknaden. Vidare skulle produktionen förvärra gemenskapens strukturella överproduktion, där överskottet på socker producerat inom gemenskapen uppgick till mer än 5 300 000 ton åren

1995—1996. Slutligen skulle det kunna visa sig att den betsockerindustri som skapas i Portugal genom stödet i fråga inte är livskraftig. Portugal har för övrigt fått sin årliga kvot höjd från 60 000 till 70 000 ton för att säkerställa att det betsockerraffinaderi som håller på att byggas blir livskraftigt.

80 Kommissionen har invänt att det portugisiska fastlandet tilldelades en sockerkvot på 60 000 ton genom anslutningsakten för att jordbrukarna i ett område där det finns få alternativ när det gäller jordbruksproduktion skulle få möjlighet att odla sockerbetor. Eftersom det portugisiska fastlandet vid denna tidpunkt inte hade någon sockerproduktion som kunde användas som referens, bedömdes det att en kvot på 60 000 ton vitsocker var vad som behövdes för att möjliggöra en lönsam drift av ett sockerraffinaderi med de sockerbetor som odlades i området som underlag. På grund av de stora kostnaderna för att transportera sockerbetorna i förhållande till produktionskostnaderna rådde det aldrig några tvivel om att det behövdes en regional anläggning för bearbetningen. Vid den gemensamma organisationen av marknaderna för socker är dessutom de kvoter som tilldelas medlemsstaterna avsedda för sockerproducerande företag i dessa stater. På grund av dröjsmålet med att anlägga ett raffinaderi i Portugal kunde sockerbetor som skördats i Portugal som en övergångsåtgärd raffineras i en sockerfabrik i Spanien, varvid det producerade sockret skulle "anses vara producerat av det portugisiska företaget i fråga" (artikel 24.1a i förordning nr 1785/81, i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 1107/88 av den 25 april 1988, EGT L 110, s. 20; svensk specialutgåva, område 3, volym 26, s. 150). Genom denna åtgärd kunde produktionen av sockerbetor komma i gång i Portugal år 1986, även om enbart i liten skala. Det var som ett nödvändigt incitament till att bygga ett lönsamt raffinaderi för sockerbetor i detta land, i syfte att uppmuntra de portugisiska jordbrukarna att börja med betproduktion, som sockerkvoten för det portugisiska fastlandet höjdes till 70 000 ton genom ovannämnda förordning nr 1599/96 av den 30 juli 1996 (se förslag till rådets förordning (EG) om ändring av förordning nr 1785/81 (EGT C 28, 1996, s. 6).

81 Den portugisiska regeringen har framhållit att det är omöjligt för Portugal att utnyttja den sockerkvot som landet har tilldelats genom anslutningsakten på grund av dess otillräckliga jordbruksstrukturer inom betsockersektorn och att

detta innebär att anslutningsakten inte får ändamålsenlig verkan i detta avseende och att den portugisiska ekonomin går miste om fördelarna av den marknadspolitik som denna ekonomi medverkar till genom att den bidrar till gemenskapskostnaderna, i synnerhet genom EUGFJ:s garantisektion. Denna orättvisa situation är i synnerhet onormal då den berör en stat som i sin helhet, i förordning nr 2052/88, betraktas som ett målområde för den politik som går ut på ekonomisk och social sammanhållning.

82 DAI har anslutit sig till denna argumentation. Bolaget menar att sökandena inte har framlagt några som helst bevis för att den sockerbetsindustri som skall utnyttja den kvot som tilldelats Portugal inte skulle vara livskraftig, skulle behöva nytt stöd och skulle belasta EUGFJ:s ekonomi.

83 Dessutom menar bolaget att gemenskapsinstitutionerna, vid strävandet efter att uppnå de olika målen i artikel 39 i fördraget, kan komma att tillfälligt ge något av dessa företräde med hänsyn till de ekonomiska omständigheter som föreligger när de skall fatta sina beslut (domstolens dom av den 11 mars 1987 i de förenade målen 279/84, 280/84, 285/84 och 286/84, Rau m.fl. mot kommissionen, REG 1987, s. 1069, punkt 21).

Förstainstansrättens bedömning

84 I det ifrågasatta beslutet kunde och borde kommissionen enbart undersöka att de skattebefrielser som i detta fall beviljades DAI uppfyllde de villkor som kommissionen hade fastställt i sitt beslut om godkännande och i synnerhet att de var förenliga med reglerna för sockersektorn.

85 I förevarande fall har sökandena gjort gällande att skattebefrielserna som DAI har beviljats inte är förenliga med målen för den gemensamma jordbrukspolitiken

inom sockersektorn. De menar i huvudsak att om det skapades en industri för produktion av betsocker i Portugal skulle det förvärra den situation med överproduktion som redan råder inom denna sektor i gemenskapen och medföra stora kostnader för interventionsåtgärder.

86 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att en gemensam organisation av marknader har flera olika syften, på grund av de skilda målen för den gemensamma jordbrukspolitiken i artikel 39.1 i fördraget. Dessa mål består enligt artikeln bland annat i att trygga ett optimalt utnyttjande av arbetskraften inom jordbruket och att tillförsäkra jordbrukarna en skälig levnadsstandard, att stabilisera marknaderna, att trygga försörjningen och att tillförsäkra konsumenterna skäliga priser. Vidare föreskrivs i artikel 39.2 i fördraget att vid utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken skall hänsyn tas till jordbruksnäringens särskilda karaktär som är en följd av jordbrukets sociala struktur och av strukturella och naturbetingade olikheter mellan olika jordbruksregioner, nödvändigheten av att gradvis genomföra lämpliga anpassningsåtgärder och det faktum att jordbruket i medlemsstaterna utgör en sektor som är nära förbunden med ekonomin i dess helhet.

87 Vidare skall gemenskapsinstitutionerna, såsom DAI har framhållit, alltid vara beredda att ingripa vid eventuella motsättningar mellan dessa mål, betraktade vart och ett för sig. Härvid kan de tillfälligt ge något av dessa mål företräde med hänsyn till de ekonomiska omständigheter som föreligger när de skall fatta sina beslut (domen i det ovannämnda målet Rau m.fl. mot kommissionen, punkt 21).

88 I detta fall skall det kontrolleras om skattebefrielserna i fråga, vilka syftar till att underlätta utvecklingen av vissa regioner i enlighet med artikel 92.3 c i fördraget, är förenliga med de mål som eftersträvas genom reglerna för sektorn för produktion och bearbetning av socker.

89 En granskning av dessa regler ger vid handen att de skattebefrielser som DAI har beviljats, och som skall främja anläggandet av ett betsockerraffinaderi på det portugisiska fastlandet, är förenliga med de mål som eftersträvas genom reglerna för den gemensamma jordbrukspolitiken i förordning nr 1785/81. Det är i denna förordning som det i artikel 24.2, i dess lydelse enligt anslutningsakten, anges en kvot på 60 000 ton — senare höjd till 70 000 ton — för det portugisiska fastlandsområdet. Enligt artikel 24.1 skall Portugal tilldela en del av denna kvot "till varje företag inom det området som skall starta sockertillverkning". Vidare framgår det uttryckligen av artikel 44 i förordningen att statligt stöd till betsockerproduktion kan tillåtas med stöd av artiklarna 92—94 i fördraget.

90 Vidare är skattebefrielserna i fråga förenliga med gemenskapens politik i fråga om offentliga ingripanden för att främja strukturella åtgärder inom jordbruksområdet. I artikel 16.5 i förordning nr 866/90 bekräftas uttryckligen att medlemsstaterna, utöver de särskilda åtgärder som föreskrivs i förordningen, får bevilja stöd till bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, enligt de villkor som anges i artikel 92 i EG-fördraget, artiklarna 92—94 i fördraget. Vidare uppfyller det stöd till anläggandet av ett sockerraffinaderi som är i fråga i detta fall även urvalskriterierna för de investeringar som kan få ekonomiskt bidrag genom EUGFJ:s utvecklingssektion. Genom punkt 2.8 i bilagan till beslut 94/173, där dessa kriterier fastställs, utesluts uttryckligen investeringar inom sockersektorn, med undantag för investeringar som är avsedda att göra det möjligt att utnyttja den kvot som föreskrivs i anslutningsakten för Portugal. I motsats till vad sökandena har hävdat (se ovan punkt 77), är orsaken till detta undantag i beslut 94/173 att det portugisiska fastlandet genom förordning nr 1785/81 tilldelades en kvot för att företagen inom det området skulle kunna "starta sockertillverkning". Det ifrågavarande stödet i detta fall är således förenligt med de sektoriella begränsningarna för medfinansiering vid investeringar inom sektorn för bearbetning och saluföring av socker, vilka är analogt tillämpliga på statligt stöd till investeringar inom denna sektor, i enlighet med ovannämnda (punkt 13) rambestämmelser av den 2 februari 1996 för det statliga stödet till investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter.

91 Mot denna bakgrund kan sökandenas argument om att överproduktionen av socker i gemenskapen förvärras och att ekonomin för EUGFJ:s utvecklingssektion belastas inte ifrågasätta att stödet till anläggandet av ett betsockerraffinaderi i Portugal är förenligt med den gemensamma jordbrukspolitiken inom sockersektorn. I enlighet med vad som har konstaterats i föregående punkter är det nämligen så att i den utsträckning som avsikten med detta stöd är det skall bli möjligt att utnyttja den sockerkvot på 70 000 ton som uttryckligen har tilldelats det portugisiska fastlandet, genom förordning nr 1785/81 som inrättar en gemensam organisation av marknaderna inom denna sektor, så att företagen kan "starta" sockertillverkning där, kan det inte bestridas att stödet bidrar till att förverkliga de mål som eftersträvas genom den gemensamma jordbrukspolitiken. Vidare skulle det nya betsockerraffinaderiet i Portugal, med en produktionskapacitet på 70 000 ton, i alla händelser endast kunna medföra en mycket liten ökning av överskottet på socker i gemenskapen, vilket uppgick till cirka 5 300 000 ton under åren 1995—1996, enligt de siffror som sökandena har angivit.

92 Slutligen konstaterar förstainstansrätten att det inte finns några uppgifter i handlingarna i målet som på allvar kan ifrågasätta att det stödmottagande betsockerraffinaderiet i fråga skulle vara livskraftigt. Sökandena har enbart mycket allmänt uppgivit att det inte skulle finnas någon avsättning för sockret och att prisutvecklingen är oviss och ifrågasatt att odlingen av sockerbetor på det portugisiska fastlandet skulle lyckas, med hänsyn till klimatet och till att de portugisiska jordbrukarna saknar erfarenhet inom detta område. Sökandena har inte anfört några konkreta omständigheter till stöd för dessa påståenden.

93 Av vad som har anförts ovan följer att sökandena inte har visat att de skattebefrielser som DAI har beviljats är oförenliga med de mål för den gemensamma jordbrukspolitiken som har genomförts i de relevanta reglerna.

94 Talan kan således inte vinna bifall på den tredje grunden.

95 Härav följer att yrkandet om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet, i den mån detta avser det stöd som beviljas i form av skattebefrielser, skall ogillas.

B — *Stödet till yrkesutbildning*

Parternas argumentation

96 Sökandena har som enda grund anfört att det har skett en överträdelse av artikel 92.3 c i fördraget. Det ifrågavarande utbildningsstödet omfattas av förbudet i artikel 92.1 i fördraget och det kan inte undantas enligt artikel 92.3 c, på grund av de negativa verkningar som de statliga stöd som DAI beviljas får för konkurrensen och den gemensamma jordbrukspolitiken. Dessa verkningar skadar gemenskapens och utomståendes intressen och skall bedömas i förhållande till det sammanlagda bidrag som beviljas, vilket uppgår till 61,65 procent av investeringarna enligt de siffror som kommissionen har lämnat.

97 Kommissionen är av den åsikten att varje slags stöd skall bedömas för sig. I detta fall skall utbildningsstödet finansiera cirka 68 procent av kostnaden för att utbilda DAI:s nya personal och det uppfyller villkoren i artikel 92.3 c i fördraget. Inom jordbrukssektorn godkänner kommissionen regelmässigt sådant sysselsättningsstöd, med upp till 100 procent av kostnaderna, på grund av denna sektors särdrag och skillnaderna mellan systemen för yrkesutbildning i de olika medlemsstaterna, som innebär att de kostnader som arbetsgivaren står för i ett land kan ankomma på staten i ett annat land.

Förstainstansrättens bedömning

98 De tre slags stöd som granskas i det ifrågasatta beslutet, det vill säga skattebefrielser, stöd till yrkesutbildning och investeringsstöd enligt förordning nr 866/90, omfattas av olika rättsregler och de skall därför vart och ett för sig prövas i förhållande till respektive rättsregler och till de mål som de eftersträvar, med förbehåll för en eventuell kontroll av att de är förenliga med de särskilda reglerna för sektorn för bearbetning och saluföring av socker. Utbildningsstödet skall därför bli föremål för en särskild bedömning i förhållande till artikel 92.3 c i fördraget.

99 Enligt fast rättspraxis har kommissionen, vid tillämpningen av artikel 92 i fördraget, ett stort utrymme för skönsmässig bedömning som omfattar ekonomiska och sociala ställningstaganden som bör göras mot bakgrund av förhållandena inom gemenskapen. Vid denna legalitetsprövning skall följaktligen gemenskapsdomstolen enbart undersöka om kommissionen har överskridit gränserna för detta utrymme genom en uppenbart oriktig bedömning eller maktmissbruk (domen i det ovannämnda målet Matra mot kommissionen, punkterna 24 och 25).

100 I förevarande fall skall det planerade stödet till yrkesutbildning göra det möjligt att anlägga en ny industri för raffinering av betsocker på det portugisiska fastlandet för att främja jordbruket i ett område där det finns få alternativ när det gäller jordbruksproduktion. Mot denna bakgrund har sökandena inte anfört något argument som på allvar kan ifrågasätta att utbildningsstödet i fråga underlättar utvecklingen av vissa näringsverksamheter, utan att påverka handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

101 Härav följer att yrkandet om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet, i den mån detta avser stödet till yrkesutbildning, skall ogillas.

C — *Investeringsstödet enligt förordning nr 866/90*

102 Sökandena har åberopat två grunder till stöd för yrkandet om ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet, i den mån detta avser investeringsstödet enligt förordning nr 866/90. För det första har de gjort gällande att statligt stöd som uppfyller villkoren i denna förordning för medfinansiering av gemenskapen likväl omfattas av artiklarna 92 och 93 i fördraget. För det andra har de gjort gällande att förordning nr 866/90 utesluter medfinansiering av stödet i fråga i detta fall.

Den första grunden: Artiklarna 92 och 93 i fördraget har överträtts

Parternas argumentation

103 Sökandena menar att inom sockersektorn är det endast stöd som är tillåtet enligt artiklarna 92 och 93 i fördraget som kan komma i fråga för medfinansiering av gemenskapen med stöd av förordning nr 866/90.

104 Med stöd av artikel 42 i fördraget föreskrivs det nämligen i artikel 44 i förordning nr 1785/81 att artiklarna 92—94 i fördraget skall gälla för tillverkning av och handel med de varor som räknas upp i artikel 1.1 i förordningen, där bland annat betsocker och rörsocker återfinns. Eftersom dessa bestämmelser i fördraget har blivit tillämpliga på en bestämd jordbruksprodukt, skulle det strida mot målen i artikel 3 i EG-fördraget (nu artikel 3 EG i ändrad lydelse) att upphäva deras tillämpning inom denna sektor på grund av den ekonomiska utvecklingen eller gemenskapspolitiken, med stöd av artikel 42 i fördraget.

105 Vidare upphäver förordning nr 866/90 i alla händelser inte uttryckligen ovannämnda bestämmelser i förordning nr 1785/81. Under dessa omständigheter, och i den mån som denna förordning är allmängiltig, kan artikel 16.5 i förordningen inte tolkas som att den utesluter att artiklarna 92 och 93 i fördraget är tillämpliga på statligt stöd som kan komma i fråga för medfinansiering enligt förordning nr 866/90, eftersom detta skulle medföra att dessa bestämmelser i fördraget skulle förlora sin verkan inom hela jordbrukssektorn. I artikel 16.5 erinras endast om att det självklart är möjligt att tillämpa de allmänna reglerna i artiklarna 92 och 93 i fördraget på stödåtgärder som inte uppfyller villkoren för medfinansiering av gemenskapen.

106 Sökandena har även bestritt kommissionens distinktion mellan å ena sidan stöd som är direkt knutet till sockerproduktion och som omfattas av förordning nr 1785/81 och å andra sidan strukturella stödåtgärder vid bearbetning och saluföring av denna produkt, vilka enbart skulle bedömas på grundval av förordning nr 866/90. Enligt sökandena ger förordning nr 1785/81 ett skäligt skydd både åt dem som ägnar sig åt bearbetning (betsocker- eller rörsockerraffinaderier) och åt producenterna. Åtgärder som vidtas inom sektorn för bearbetning av betsocker omfattas därför enbart av de uttömmande regler som införts genom denna förordning.

107 Enligt kommissionen är stödet i fråga inte direkt knutet till produktionen av sockerbetor. Stödet omfattas därför inte av det system för den gemensamma organisationen av marknaderna för socker som införts genom förordning nr 1785/81. Det är ett strukturellt stöd som är avsett att underlätta investeringar för att främja bearbetning och saluföring av betsocker och det skall därför enbart bedömas enligt förordning nr 866/90 och urvalskriterierna i beslut 94/173.

108 Det framgår av artikel 16.5 i förordning nr 866/90 att artiklarna 92—94 i fördraget endast är tillämpliga om stödåtgärderna avviker från de villkor och regler för beviljande som fastställs i förordningen eller om stödbeloppet överstiger de tak som fastställs i den.

109 Den portugisiska regeringen har gjort gällande att om den berörda medlemsstaten deltar i en strukturell åtgärd som får bidrag från EUGFJ:s utvecklingssektion, utgör detta ett gemenskapsstöd och inte ett statligt stöd i den mening som avses i artiklarna 92 och 93 i fördraget. Detta stöd omfattas därför inte av bestämmelserna i förordning nr 1785/81 om tillämpliga bestämmelser på statligt stöd.

110 DAI menar att artikel 16.5 i förordning nr 866/90 är baserad på artikel 42 i fördraget och utesluter att artiklarna 92—94 i fördraget tillämpas på statligt stöd till investeringar som kan komma i fråga för medfinansiering av gemenskapen.

Förstainstansrättens bedömning

111 Det huvudargument som sökandena har anfört för att visa att kommissionen i det ifrågasatta beslutet borde ha kontrollerat om investeringsstödet kunde komma i fråga för ett undantag enligt artikel 92.3 i fördraget grundas på artikel 44 i förordning nr 1785/81, där det, med stöd av artikel 42 i fördraget, föreskrivs att artiklarna 92—94 i fördraget endast är tillämpliga på produktion av och handel med jordbruksprodukter i den mån rådet beslutar detta.

112 Förstainstansrätten konstaterar att när det i artikel 44 i förordning nr 1785/81 föreskrivs att stödåtgärder som är kopplade till en fungerande gemensam organisation av marknaderna inom sockersektorn skall omfattas av artiklarna 92— 94 i fördraget avses inte strukturella åtgärder genom EUGFJ:s utvecklingssektion, vilka inte omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1785/81 utan av tillämpningsområdet för förordning nr 866/90. Den sistnämnda förordningen är i likhet med förordning nr 1785/81 grundad på ovannämnda artikel 42 i fördraget och artikel 43 i EG-fördraget (nu artikel 37 EG i ändrad lydelse), om utformningen och genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, och föreskriver vilka bestämmelser som är tillämpliga på statligt stöd som planeras inom förordningens tillämpningsområde.

113 I synnerhet utesluter inte förordning nr 866/90 att medlemsstaterna, vid sidan av gemenskapsbidrag, kan bevilja visst nationellt investeringsstöd, som omfattas av dess tillämpningsområde. Det föreskrivs uttryckligen att beviljandet av sådant stöd, som inte kan komma i fråga för medfinansiering av gemenskapen, eftersom det inte uppfyller kriterierna i denna förordning och i beslut 94/173, omfattas av artiklarna 92—94 i fördraget.

114 Mot denna bakgrund, och med hänsyn till att förordning nr 866/90 inte innehåller några liknande bestämmelser där det uttryckligen anges att artiklarna 92—94 i fördraget skall tillämpas på stöd som kan komma i fråga för medfinansiering av gemenskapen genom EUGFJ:s utvecklingssektion, skall detta stöd bedömas enligt de gemensamma åtgärder som vidtas på grundval av denna förordning och kan således inte granskas enligt artiklarna 92 och 93 i fördraget.

115 Även om det antas att artikel 44 i förordning nr 1785/81 kan tolkas så, att det särskilt föreskrivs att artiklarna 92—94 i fördraget skall tillämpas på alla stödåtgärder som avser produktion och saluföring av socker, skall den likväl tillämpas med beaktande av målen för den gemensamma jordbrukspolitiken, vilka enligt artikel 42 i fördraget har företräde framför fördragets konkurrensregler (se domen i det ovannämnda målet IJssel-Vliet Combinatie, punkterna 31—33).

116 Om artiklarna 92 och 93 i fördraget tillämpades på stöd som kan komma i fråga för medfinansiering av gemenskapen enligt förordning nr 866/90, skulle det kunna hindra eftersträvandet av vissa mål för den gemensamma jordbrukspolitiken genom en särskild strukturell åtgärd som vidtas i enlighet med kriterierna i beslut 94/173 om företräde för medfinansiering av investeringar som omfattas av denna förordning.

117 Förstainstansrätten konstaterar att förordning nr 866/90 säkerställer att investeringsstöd, som medfinansieras av gemenskapen och den berörda medlemsstaten med stöd av denna förordning, är förenligt med den gemensamma jordbrukspolitiken, bland annat inom den särskilda sektorn för socker. Detta sker genom att det föreskrivs att urvalskriterier skall fastställas (femte övervägandet och artikel 8) och sektorsplaner utarbetas (artiklarna 2 och 7) för att bland annat säkerställa denna förenlighet. I detta fall utesluter urvalskriterierna i beslut 94/173, med stöd av artikel 8.3 i förordning nr 866/90, investeringar inom sockersektorn, med undantag för investeringar som är avsedda att göra det möjligt att utnyttja den kvot som det portugisiska fastlandet tilldelas genom förordning nr 1785/81, i dess lydelse enligt anslutningsakten.

118 Detta betyder att det skulle strida mot det företräde som den gemensamma jordbrukspolitiken enligt fördraget har framför konkurrensreglerna, om artiklarna 92 och 93 i fördraget tillämpades på investeringsstöd som kan komma i fråga för medfinansiering av gemenskapen enligt förordning nr 866/90.

119 Av samtliga dessa skäl omfattas stöd som kan komma i fråga för medfinansiering av gemenskapen enligt förordning nr 866/90 inte av artiklarna 92 och 93 i fördraget.

120 Talan kan därför inte vinna bifall på den första grunden, att dessa artiklar skulle ha överträtts.

Den andra grunden: Stödet i fråga är oförenligt med förordning nr 866/90

Parternas argumentation

121 Alternativt har sökandena som andra grund gjort gällande att medfinansiering av stöd till den portugisiska sockerbetssektorn är uteslutet med hänsyn till kravet på att gemenskapsåtgärden skall vara förenlig med den gemensamma jordbrukspolitiken, vilket anges i ingressen till förordning nr 866/90 (femte övervägandet) och i artiklarna 1.2 b, 2 och 8.2 i denna förordning.

122 I synnerhet kan det ifrågavarande investeringsstödet inte grundas på beslut 94/173. Detta beslut är nämligen rättsstridigt, eftersom det inte uppfyller villkoren om medfinansiering i förordning nr 866/90, vilken inte medger medfinansiering av stöd som är oförenligt med den gemensamma jordbrukspolitiken.

123 Kommissionen har bestritt att stödet i fråga inte skulle uppfylla villkoren i förordning nr 866/90. Syftet med stödet är enbart att underlätta för de portugisiska myndigheterna att uppföra en anläggning för bearbetning av socker som skall säkerställa avsättning för de sockerbetor som skördas i området, i syfte att utnyttja den vitsockerkvot som det portugisiska fastlandet har tilldelats.

Förstainstansrättens bedömning

124 Denna grund bygger på argumentet att investeringsstödet i fråga är uteslutet enligt förordning nr 866/90, eftersom det inte är förenligt med den gemensamma jordbrukspolitiken och inte kan grundas på beslut 94/173, vilket inte heller det är förenligt med den gemensamma jordbrukspolitiken. Såsom redan har fastslagits (se ovan punkterna 89 och 90), är det stöd som har beviljats för att göra det möjligt att utnyttja den kvot som det portugisiska fastlandet har tilldelats inte oförenligt med målen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Talan kan därför inte vinna bifall på den andra grunden.

125 Härav följer att talan om ogiltigförklaring skall ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

126 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Svaranden och DAI har yrkat att sökandena skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökandena har tappat målet, skall svarandens och DAI:s yrkanden bifallas.

127 I enlighet med artikel 87.4 första stycket i rättegångsreglerna skall Republiken Portugal bära sin rättegångskostnad.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

1) **Talan ogillas.**

2) **Sökandena skall bära sina samt svarandens och intervenienten DAI — Sociedade de Desenvolvimento Agro-industrial SA:s rättegångskostnader.**

3) **Republiken Portugal skall bära sin rättegångskostnad.**

Moura Ramos García-Valdecasas Tiili

Lindh Mengozzi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 juni 1999.

H. Jung R.M. Moura Ramos

Justitiesekreterare Ordförande